

Womhaj Bóh!

Czisko 26.
3. jultija.

Lětnik 2.
1892.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo kóždy ƚobotu w Smolerjez knihicziŝcezeŝni w Budyŝchinje a ƚu tam doŝtać ƚa ŝchwórtlětnu pŝchedpłatu 40 np.

3. njedzela po ƚwj. Trojizy.

1 Pětr. 5, 6. 7: „Bóh napschecziwo ŝteji hordym, ale poniżnym dawa wón hnadu. Teho dla poniżuje ƚo pod Božu móznu ruku, ƚo by wón waŝ powyŝil w ƚwojim czaŝu.“

Człowjeŝ ƚo ƚam ŝe ƚwojimi myŝliczkami njeŝe wot mlodoŝce ƚem; tón jedyn je ŝawnje wupowjeduje, tón druhi je haji a kubła hluboko w potajnym. Ssedzi w kóždyczkim człowjeku ŝradžny pěŝnik a poeta, kiž wŝchelaŝe džiwne njeŝtajane pěŝniczki wo ƚebi a wo zylým ƚwěcze doŝonja, ale ƚwjate piŝmo praji wo tutym waŝchnju pěŝniczkow: „Myŝl człowŝeje wutrobny je ŝla wot jeho mlodoŝce.“ To płaczi wo wŝchitkich hordnych człowŝkich myŝliczkach a wo ŝ wyŝoka branych fantazijach a pěŝnjach njeŝtamaneje wutrobny. To je Pětr ƚam ŝhonil, jako wón do czěrpjenja ƚhodžazemu Anjeŝej junu prajeŝce: „Bóh cze ŝwarnuj, to ƚo czi ŝtać njebudže“. Pětr běŝce wupowjedjenje paŝŝionŝeje hiŝtorije, kotruž tón Anjeŝ tam wěŝch- czeŝce, jara njerjanu namaŝal a w ƚwojej ŝahorjenej luboŝczi k temu Anjeŝej pocza wón pěŝnicz wo dobyczěŝkim a kónowanŝkim czaŝu teho Anjeŝa, wo Dawitowym trónje a wo knježćŝtwje na ƚwěcze a wo ƚudženju póhanow a ŝchtož dyrbeŝce wjeŝelohra hewaŝ hiŝcze wopŝchijecz. Ale hlaj, tón Anjeŝ jemu zyle pěŝniŝtwo hromadu ŝtorhny ŝ krotymi ƚłowami: Dzi wote mnje prjecz, ŝatanaŝo, ty ƚy mi k pohóŝchenju; pŝchetož ty njeměniŝ, ŝchtož Bože, ale ŝchtož człowjeczne je.“ ŝchtož Pětr wo ƚwojim Anjeŝu, to pěŝni naŝch naturŝki człowjeŝ, tón ŝtary Ğadam, wo

ŝcheczižjanu. Ğdyž wo czěrpjenju ƚyŝchi, wo tyŝchnoŝczi na ŝemi, dha praji hnydom: Bóh ŝwarnuj, to ƚo mi jeno njeŝtaŝ! Ale tón Anjeŝ tež naŝce najlěpŝce, najnadobniŝce, hole człowŝke myŝliczki wotpoŝajuje a praji: „Ty mēniŝ, ŝchtož człowjeczne, niž ŝchtož Bože je“ a chze, ƚo bychmy Bože myŝliczki ŝeŝnali. Pětr paŝ je je wuŝnył a chze je nětko tež wuczicz, chze tež w tym ƚo wobrocziwŝchi ƚwojich bratrow poŝylnicz.

Šbėhn ƚwojej woczi a pohładaŝ na Božu ruku! Wona je mózniŝcha dnyli wŝchitko na ƚwěcze, wona regėruje njebeŝa a ŝemju. Njeŝe hwěŝdy na njebju, wobknjezi dónđženja ludow a dzerzi wŝchaf ŝ doŝom tež nicze kóždeho człowŝkeho žiwjenja, tež twojeho žiwjenja w ƚwojej mozy. Na czož wona panje, tam je czežŝcha dnyli wŝcho druhe brėmjo, kaž Dawit ŝkorži: „Twoja ruka ležeŝce wodnjo a w nozy czežy na mni.“ Ğdžež paŝ pŝchitrywa, tam ƚy ŝchowany, kaž tónŝamny Dawit proŝy: „Njewotcėhn ruku wote mnje!“

Hłaj, tute pohładanje dyrbiŝch pŝchede wŝchėm wuŝnycz, ƚo twoje zyle žiwjenje wot prėnneho hać do poŝlednjeho ŝdychnjenja je wot tuteje mózneje ruki wodžene a dzeržane. Ale kaŝ mało jich tute pohładanje nawuŝnje. Woni widža człowŝke ruki, widža dónť abo ƚlepy pŝchipad. Ach nė, pohładaŝ horje — je Boža mózna ruka, kotraž je do twojeho žiwjenja pŝchimnyła a chze cze ƚwėru ponižecz. Sady człowjekow, kotŝiž cze ŝrudžaja a czi ƚchiwdu cziŝnja, ŝady podawkow a wobŝtejnoŝczow, kotrež czi czežke ƚu, dyrbiŝch teho žiweho wŝchėhomózneho Boha ŝtejo widžicz, kiž czi tutnych człowjekow, tute wobŝtejnoŝcze do pucza ŝcėle,

so by so na nich swucžował w twojim kšheščizjanski pomolanju. Wufn wot Davita; jako Simei jeho setka, jeho sakliwasche a na njeho s kamjenjemi cziskasche a Soab chyzishe jeho moricz, prajesche won: „Wotpuszczęze jemu, njech kwari; pschetož ton knjes je jemu kasak.“ Davit wschaf bęsche s kralom, a Simei bę sbęžkar, kiž bę bebi kmjercž saštuzil; ale Davit widzi sadn teho klimazeho Simea žiweho Boha stejo a klyšchi s erta hanjazeho pscheczimnita předomanje, kotrež jeho Böh jemu džeržecz chze. Hlaj, to je duchapolne pohladanje na Božu móžnu rufu. Je-li pak to so halle namakalo, dha reka, tež so ponížecz pod tutu spósnatu rufu Božu, so ponížecz a woczichnyčž. Jenož tam pod wulkeho Boha móžnej rufu woczichnje psches měru khrobka a jara bojasna człowjeska wutroba. „Wufncze wote mje, praji Khrystuř, pschetož ja bym czicheje myřle a s wutrobu pokorny, dha budžecz wotpoczint namakacz sa kwoje dusche!“ Böh chze jara wyřoko s nami won, horje hacž k kwojemu tronej — runje teho dla pak dyrbi tak hluboko s nami dele do hlubokosče.

Pod kněhom sathowanu.

3.

Lutki kam.

Nětkle tu Marcžin woprawdže sašo bę, a Hanka bę jeho se kněha wuczahnyla a jeho do domu dowjedla; potom bę jemu satepila a bę bebi tež wječor modlo kwojej ruzy stykla a so sa njeho kobju pomodliła. Wón pak dyrbjesche bebi wo knje w nožy kobju na nju pomyšlicž. — Masajtra rano bę wschudže wulki kněh. Nichtó njepomnjesche, so byl tu hdy tajkile kněh pobyl. Sdyž bęchu bebi ludžo kwoje durje swoczinieli, bęchu hnydom sašo nohu nuts do kžezow sežahnyli, dokelž dyrbjesche so na přjed kněh wuřpacž. Ale s tymle wuřpowanjom njechasche tak prawje hieč. „Dřebja“ bę wuřka haska, duž ludžo njewjedžachu, hdže móhli kwoj kněh smjetacz. Teho dla tu jedyn na to, a druhí na něčžo druhe kantonjesche. Jedyn tam praji: „To dyrbjala so tola nascha „rada“ ja to postaracz“ a druhí sašo mēnjesche: „To byla polizajowa wěz.“ Ssnadž budžishe kowarjež miřtr tež kobju do jich kwarow satrubil a pódla na to sabyl, so bę wčera jeho křubod s zušby domoj pschischoł, njebudžishe rano pschi křofej jeho najstarscha wo tym pocžala, kak móhlo so temu wbohemu człowjekej wupomhacz. Duž so miřtr sbęže a dóndže lóbr pohladacz, sčto tam ton zušy czini. Durje bęchu wotewřene — w nožy je tam nichtó njebę samknył — w kžezi so nicžo njesahibny, a tam tež nicžo niz njesapitny. Wó istwoje kamej nichtó njebę — wječer tam stejesche, kajuz bę jemu tam Bęta stajil. — Sdže- tež-to ton domoj wróčeny budže?

„Dobre ranje! dobre ranje!“ kowar dó istwy nuts sawoła, ale nihdže žane wotmolwjenje. W komoržy pschi istwoje tež nichtó njebę. Dale delkacz bę w kžezi mała kuchinka — nihdže nichtó nutskacz. Duž so kowar horje na najstwu poda. Bomaťu po starym skhodže horje dóndže, s mjelcža bebi te durje woczini — hlej, tamle wón na stoli kędžishe a pocža s runymaj woczomaj na kowarja hladacz, ale bę kaž wschón tupy a hlupy, a kowarjej bu pódla tak džiwnje, so bebi pschi bebi pomyšli: „Ton człowjeť drje w kwojej hłowje wschón prawy njeje!“

„Dobre ranje, křubodže!“ kowar na njeho s nowa sawoła. „Sny tež hižo takle sahe s křoža? Sa jeno chyzny pschicž pohladacz, kak s tobu khodži a hacž móhł czi jako kwereny křubod s něčjim pokřuzicž. Njewřmi mi sa ško, so czi pschezo „ty“ praju; ja bym na to tak swucženy, hacž runje je to hižo dolho, so bym czi takle prajil. Ty móžesh mi tež „ty“ prajicž. Mój drje kmój, sčtož naju lęta nastupa, kžetrie daloko jedyn wot druheho řdalenej. Tvoje lęta řu s tobu slę sehrate; na hłowje mařch hižo tójsčto wjele kněha, ja mam hiřcže kwoje wlořny wschę czorne. Haj wschaf, kajki mamy tu kněh! Dženř w nožy je jeho nam wjele nasčlo; skoro njewěny, hdže s nim! Pohlej jeno s woknom won, křubodže; skoro chze so jenemu kmjecz, kajke tam wscho wonhlada!“ — Duž nětkle křubod s woknom won kufny a praji: „Haj, tu je žakofnje wjele kněha nasčlo! Sčto jeno budže tam wscho pod nim ležecz?“

„Sčtož pod tymle kněhom, spody njeho leži“, jemu na to kowar praji, „to njech tam nětkle božnje leži, pschetož přjedy hacž nam nascha měřcžanska rada kněhwuřpowanjom pōščzele, budžemy hiřcže dolho dyrbjecz czakacz. Duž řebi radšcho křobu řam kwoju cžer scžin! Mi je skoro, kaž bylo to pola tebje runje- won tajke. Wo tym chžemoj dale bješ řobu porēcžecz.“ Na to řebi kowar s dobom stólž pod řo scžeie a řo na njon pořhđže, kaž chžyl s nim nětkle dale wo tej wězny porēcžecz. Ale na jene dobo sašo staje a praji:

„Sčto tež bylej mi mojej holžy na to prajitej: ty wschaf hiřcže dženska njeřny nicžo czopke k řebi wřak, a ja dyrbjach czi hieč prajicž, so pola nař sa tebje řhana s křofejom w rólí steji, a so dyrbiřch k nam lóbr pschicž pořnědacž, dokelž jowle nicžo njeřmējesch.“

Duběž Marcžin bę řo sašo trochu hromadže řebrať. Sa wschu kowarjomu pscheczelnivosčž bę wón jemu s wutrobu džakowny, ale tola jemu praji: „Miřtrije, nicžo sa ško, ale ja jowle řam sa řo sawostanu. Ludži ja žanyř wjožny wuřnjescž njemóžu. Czi řo jeneho pschezo prajšej a jeneho wuprašej, a tajžnyle wczipni ludžo, kiž jenemu na řchiju řesu, řu mi wschitžny wohidni. Chžecze mi žanu dobrotu wopokasacz, chžyl wař prořycž, so chžyli mi něřčto řescž a picž do domu pōřlacž. Sa chžu wam lubjerad řapřacžicž, sčtož budžecz řebi sa to žadacz, a budu wam sa wscho s wutrobu džakowny. Ale dokelž jowle w tej kžezny njeřny nikocho nadeschoł, chžu tu jow tež lutki řam sawostacz. Böh ton knjes je to tajke mēčž chžyl. — Budžecz prořeny, njeprašecze řo mje dale sa nicžim! Mi wscho leži kaž pod kněhom satho- wane; wlořny řu řo mi do cžajša wschę řeschērite. Sa chžyl jeno, so móhł řam tež pod tajkim kněhom ležecz, ale hiřcže ři kóhče hřubje, řobu tam, hdžež scže mi moju staru macž pokřozili!“

Kowarjež miřtr bę człowjeť s wjeřej wutrobu a wschón cžerstwy a řtorny, a bę se kwojimaj džescžomaj pschi wschēm džele pschezo kwojeje dobreje myřle, duž řo do Dubownyh řeczow prawje donamakacz njewjedžishe; wón tež wschę tajkele jeho řeczje niz řuřa řnjescž njemóžesche. Teho dla wón temu njesbožownemu człowjekej do woczow pohlada a jemu praji: „Sřubodže, s tym budže pola tebje bōřny sašo hinařcho, na to móžesh řo mi řpuschcžicž, jeno so tu khwilu pola nař pobudžesh. Tajke něřčto, kajkež řy řebi ty do hłowny stajil, je hižo něčtožkuliz w kwojej hłowje pomēř, je kwojej hłowu pak po tym tola sašo wostřobil. Böh lubny knjes je sa nař sa wschēm najlěpschi řekar, ton ma czi sa wscho kwoje dobre řekarřtvo. Nětkle pak pōj řobu k nam a wupij řchalku dobrehu křofej a pola nař a najeř řo nascheho dobrehu řhlęba, ty wschaf řy nětkle wschón wuhřodnjeny. Sdyž řmējesch sašo něřčto czopke w twojim žiwoczje, budžesh widžecz, so řmējesch po tym cžisčje hinařche myřle.“ — Takle jemu miřtr dopraji, a wotendže kwoju řtronu.

Dub tam khwilu stejo sa nim hladařche, potom džesche sa nim po řkhodže dele, do delnjeje řtwy, řhđže řo k wopuschčenemu koleřku, a wřa řebi tu pschetorhjnenu nitku řřjedž porřtow. Dale bę byřa ta pokřenja nitka, kotruž bę řebi jeho macž wupřhadla — nětkle bę s teje nitku tež řobu nitka jejneho žiwjenja wscha pschetorhjnena! A tonle jejny řyn, kiž bę řo nětkle domoj wróčil, pocža řo pschi řebi prařcecz: „Hacz-tež-to je jejne rudženje wo mnje bylo, so je řo jej tale jejna nitka pschetor- hnyřa?“ —

(Potřoczowanje.)

Smótsjenje.

W naschim cžajřu wschudžom klyřchisřch ludži řkoržicž na řkajenosčž młodosče. Duž ma křobu, kiž je řwěru na sbože nascheho luda řmyřleny, niz jenož pschisřkuschnosčž radžicž, kak móhlo řo temu njepoczintej wotpomhacz, ale tež wjele bóle řam do džęla řtupicž, přjedy hacž nam žožny wřishe hłowny džej. Sdnyřowanje řarřchich, wōřebje w wulřich měřtach, so jim jich řhnojo a džowki jara wjele řrudoby a řtarosče nacžinja, řdnyřo- wanje wučerjow na kwojich njepokřuschnyř řchulerjow, řkorženje řudnikow, so maju tak wjele řlōščžow wotřbudžicž, kotrež řu džecži řawinowale, to wschitko dyrbi nař wabicž a wubudžicž, so řo řwěru sa řo młode dusche řtaramy wopomniwřchi řłowo nascheho řnjesa a řbožnifa: „Wař moje řehnjata!“

S radoščžu wschaf móžemy pschipōřnacž, so řo řapocznye hibacz w naschej ewangelskej žřřtwi, so je řo řpōřnala jako naj- nusniřcha ta pschisřkuschnosčž, młode dusche řathowacz a řdžeržecz w prawym bohobojasnym žiwjenju. Pschetož, na młodosčži wotpoczuje pschichod nascheho luda; njeřny džecži hōdni człowjekejo,

dha je našch lud šhubjenty a šwojemu škazenju napscheczjwo dže. To špóšnawšchi je šo w pošlednich lětach wšchelake stašo, šo bychu šo młodži ludžo šakhowali pšched špytowanjemi a šo šahorili w lubošči šwojeho šknješa a šbóžnika, tak šu šo wošebje w městach wošebite Bože škuzby ša džeczi šawjedle, — dale je šo licžba wumóžerškich domow powjetšičila, — šem škuscheja tež towarštwiša ša młodnych hólzow a młode holzy, wošebje w městach, — to wščitko šu wotmolwjenja na tu napominažu proštwu našchego šknješa: „Dajcže džeczatkam še mni pščinč.“ Ale šchto je to wščitko, hdyž hladamy na te młode dušche, kiž hišcže w cžemnošči šbudža. Wny tež, lubi Ššerbja, na wšach dyrbimy šo hibacz; pšchetož my šebi tola prajicž nješwėrimy, šo je našcha młodošč tajša, šajtaž bycz dyrbjaka. Šak poštróžaje je, hdyž dyrbimy hušto lubnych šerbškich šchėdžiwzow še šylojnym wóczkom to wušnacže wotpožožicž škuschecž: „Šak je tola młodošč nětko tak škazenja a džiwja! Šak w našchich młodnych lětach nješėšche.“ Tu je wjele polow, na kotrež dyrbimy jako džėlaczerjo štipicž. Dženša chžemy pať na jene šedžbowacz, šchtož je ša woczehnjene młodošcže wulzy wažne — na šmóšjenje.

Bohužel je w našchich wošadach jara žadna wėž, šo šo tež šmóšija a šmóšny na šwoju wot šchescžijanskeje žyrkwje jim porucženu pšchiškuschnošč dopomnja; to drje wokoło dupy šteja a škuschča to napominanje, šo njeje došč, šo šo dženska ša to džeczatkó modla, ale šo dyrbja šo š schescžijanskej lubošču ša to štaracz, šo by šo to džeczó w bohobošczi, w póžcžiwošczi a napominanju š temu šknješej woczahnyšo a šo na našchu drohu wėru natwariko — hdyž pať šu š žyrkwje won, šebi na to, šchtož šu pšched Božim woblicžom šlubili, ani wjažy njemyšla. A šchto chžemy š temu prajicž, hdyž dyrbimy widžecž, šo jako šmóšija nje-mandželškich džeczi młodži hólzy a młode holzy pščinđu, kiž je šmėjatym woblicžom tajše džeczatkó š schcženizy nješu a šu potom nješeli, hdyž je šchczenje nimo, šo móžaja šo w šwojich rėczach a myšlach hič dacž, kaž šo jim to šechže; cži młodži šmóšija, šami šlabi, šchtož póžcžiwošč a cžištošč nastupa, dyrbja potom ša to wbohe džeczatkó, kiž je w hrėchu pšodžene a šo njemandželške narodžiko, šo štaracz, šo by šo prawje woczahnyšo — o šajki njerošom, hdyž ta holza, kotraž je do hrėcha padnyša a njemandželške džeczó porodžila, to nječuje, dha dyrbjeli tola štaršchi abo pšcheczelišo tajšeje holzy na to džeržecž, šo šo niz młodži, ale štaršchi našhonjeni ludžo tajšemu džėšču ša šmóštróm prošča. Šajšepje by byšo, hdyž bychu wšchitke žyrkwinste prijódf-štejerštwiša, hdyž to hišcže njeišu, šakasaše, šo nješmėdža młodži nježenjeni ludžo šmóšicž pola njemandželškich džeczi. Šmóštr bycz to njeje ničžo maše ša teho, kiž je šebi wėdomny teje pšchiškuschnošcže, kotruž je wón pšchi šchcženizy šwojeho móška dopjelnicž šlubil. Wón š tym woprawdžity hamť na šo wosnje a je šwjašany, džėščowymaj štaršchimaj š pomozny bycz, šo by šo temu džėšču šchcženišta hnada šdžeržala a šo by šo wone š pravemu pšched Bohom a cžlowjekami špodobnemu šhodženju wjedšo. Šak žata šwoje šurjata še šwojimaj šchidłomaj pšchikrywa, tak dyrbi tež šmóštr a šmóštra š schidłami šwojeje lubošcže šwojeho móška pšchikrywacz a to wošebje tehdom, hdyž štej štaršchej pať wumrjełoj abo hdyž wonaj, kaž šo to porėdko nještawa, šwoju štaršchikšu pšchiškuschnošč nješopjelnitaj. Pšchetož hižo w najštaršchich cžakach šchescžijanskeje žyrkwje, jako še wona hišcže kaž wopušchženy cžóšnik wot mórškich žóšmow, wot póhanskich ludow wobdata, kotrež chžychu tón cžóšnik rošlamacz — hižo tehdy šėšche šmóštróm hamť, šo štaracz, šo by šo temu džėšču šchcženišta hnada šdžeržala a šo njeby šašo do žadoščow a šhczow pohanstwa padnyšo. A došelž tež w našchim cžakšu šredža bješ šchescžijanskimy ludami njewėra a póhanska nječžištošč a njehornošč šo pošaju a došelž je wošebje młodošč tajšim štrachotam wuštajena, maju šmóšija šwėru šedžbowacz, šo by to džeczó, kotrež temu šknješej škuschča, jako nješocžinť njewotroštko, ale jako šchescžijan Bohu š cžėšču a cžlowjekam š špodobanju.

Šedny abo drugi šo šnano prošča: Šchto dha dyrbju to cžinicž, šo bych š temu pošhak? Šajšredny dyrbi šo šmóštr ša to štaracz, šo to džeczó w přėnich lětach štrowe a kaž cžlowjek horje roščje, niz w njerjedže, niz na hašach a šo jemu šky pšchiklad nješechkodži. Še-li nušne, dha ma šmóštr to prawo a tu pšchiškuschnošč, šo je štaršchimaj pšcheczelne škowczko pošczi a jeju w šhutnošči a lubošči napomina, šo šo njebyšhtaj šamaj na šwojim džėšču pšchėrėšchiloj. Šdyž potom džeczó do šchule a na pašerje šhodži, je šwėru na to hladacz, šo te šornješchka šchescžijanskeje wėry, do młodnych wutrobom wušhte, tež šesthadžaja

a šo šo to, šchtož je šo w šchuli a na pašerjach natwariko, domach šašo njewotroha; hdyž ty tajšim štaršchim, kiž šu šami na šky pašach, š šhutnym škwom na šwoje prawo a pšchiškuschnošč jako šmóštr pošaju šo pšchibližujesh, šym teho pšchėšwėdčėnja, šo budže šebi jich najwjažy tež š dobrym rėczecž dacž.

Wny wėšcže, šo žadny cžak cžlowjekam wjažy špytowanjom njepšchinješe hacž tón, hdyž štaj hólz abo holza šonfirmėrowanej a pšched tym štejtaj, do něšajšeho pošwołanja šastupicž. Še wjele, šnano w najwjažy pašach wot teho cžaka žyky pšchichod młodženza a młodeje holzy wotwišuje. A kaž hušto pošbrachuje tu prawa pomoz š radu a še škutkom! Njeby-li temu tak byšo, njeby jich tak wjele, kiž šu runje pšched wotšarjom teho šknješa šwojemu Bohu šwėrnošč šlubili, do šhczow hrėcha padnyšo a na pašce škazenja štipiko. Šchto šo potom ša to šlara, šo hólz něšchto hódne pola špravneho šchescžijanskeho mišchtra nawuťnje, šo holza š dobrym šknješim na škuzbu pščinđu? Šchto šedžbuje w lubošči na tych šóhtošmyšlennyh a njenašhonjennyh, hdyž šawjednizy šo bliža, a je jim napominať, pomoznik? — Šo bychu to pšchėzo cži štaršchi byli! Šdyž pať njeišu, hušto došč njemóža, došelž možy š temu nimaja, dyrbicže šo wny šmóšija a šmóšny š nimi do teje štarošcže džėlicž. Wėrcže mi, hdyž š tym tež š wšchitkim prošam a cžėžtotam, kiž hižo nješecže, nowe pščinđu, wam teho ženje žel njebudže, ale wny šmėjeczje bohate žohnowanje š teho, pšchetož tajša škuzba je Boža škuzba a Boh budže wam to na wšchich džeczoch bohacže šarunacz, šchtož šcže w špravnej lubošči na šwojich móškach cžinili.

To pošhak šmolom hišcže wšchitko njeje, šchtož maju prawi šmóšija a šmóšny cžinicž; ale njech je š tym došč; njech to š temu škuzi, šo šo my, lubi Ššerbja, šašo juntrócž na to dopomnimy, šo je šmóšjenje něšchto druhe, hacž jenož w njeđželškej draščje pšchi dupje štejecž a něšchto pjenješ wjašacz a potom přecž hič a temu džėšču dacž žiwemu bycz abo wumrjecž, kaž šo jemu špodoba. Šo njeje šchescžijanske wšchnje, ale lubošč a šmilnošč wopošacz je tón najšepšchi dar ša to džeczó.

Ale — šašo ludžo praja — mojeho džėšču šmóštr wo wėrje a šmilnošči ničžo wjedžecž nochže.

Wotmolwjenje: Šchto je jeho šmóštra twojeho džėšču cžinil? — Ty šam! — Čžeho dla šy to cžinil? — Duž wšmi dobru wuczbu š wutrobje: Šchtož šwoje džeczó lubuje, tón jemu tajšich šmóštróm prošch, kiž šwoju šchescžijansku pšchiškuschnošč šnaja. Šnehladaj na pjenježny dar, ale na wėru a šmilnošč!

Ty pať, kiž šy šmóštr byť, prošch šo: Ššym tež šwojemu móškej šwėrnošč wopošajať. — A jeli to njeišy, pšchemyšł šebi dženk, kaž móhł to nětk cžinicž!

Nėšchto wo lutowanju.

Lutuj! š tymi pječ pššmikami by něšotremu, jeno šo chžyl to junu špytacž, wėšcže pošhane byšo. Ša jich wjele pať je to cžėžka wėž. Šeho dla tež šfóncžnje ničžo š jedži nimaja.

„Lutowacz dyrbju“, praji jedny, „ale wot cžeho? Danje a rentow žanyh nimam; wot cžeho dyrbju něšchto přecž wšacz? Š přėnja: Wot twojeho kubla a wobšedženštwiša, wot twojich došhodow, wot twojese šakuzby a mšdy dyrbišch šebi něšchto wotšchcžipacz! A š druha: Na jedži a draščje dyrbišch lutowacz!“

„Lutowacz dyrbju“, praji drugi, „ale kaž wjele? Šchtož móhł šebi wot mojich poš kroschfow nalutowacz, rėcže hódne njeje a mi ničžo pošhacz njemóže.“ Ale wjele rėczkow wulku rėfu, wjele šornješchfow hromadu, wjele pšerkow pošlėšcžo wuczinja. „Šchtož šebi to mašo njewazi, temu šo to wulke njepšchinješe.“ Ša muža šnaju, kiž předy še šwojim šachczikom na šhibjecže poš wšach šhodžeshche a nětko ma wulke šhlamy a pjenješy na danť dawa. Š pjenježkami je wón šapoczal lutowacz; pšchetož wón wjedžeshche, šo što šopromnyh pjenježkow hriwnu (marfu) wuczini.

„Lutowacz dyrbju“, šeczi praji, „ale hdy? Njerėka dha, šo dyrbimy šo žiwjenja wješelicž, kaž došho to móžemy. Wostajmy lutowanje, doniž šwėtnych wješelow šo nabyli njeišmy.“ — Ša wotmolwju: Lutuj w prawym cžakšu, předy hacž je pošdže, předy hacž š twojimi mozami š kónzei dje, šo šebi ničžo wjažy šakuzicž njemóžesh. Lutuj w lėtnym cžakšu twojeho žiwjenja ša šymšči cžakš! Šóždy štrowy cžlowjek pať ma š najmješcha juntrócž w šwojim žiwjenju šwój žnjėšči lėtny cžakš. Š młodnych lětach šebi ša šlarobu hėtu natwar.

„Lutowacz dyrbju“, praji šchtwóšny, „ale š cžomu? Š šwojim cžakšu budže hižo šašo rada!“ — Prawje: tež ša tebe budže rada,

mjenuju sa prošeriski mēch a fuczit w khudej khēzi. Pšchetoz pšchi woczehnjenu džeczi, hdyž nan a macz, kōzdy bjes wjedženja tōn, kiž njelutuje a tōn, kiž niczo nima, staj wot spoczajka pod druheho, skutkujetaj a jedyn to wutorha, sčtož je drugi wušył.

„Lutowacz dyrbju po tajkim, ale hdyže to wostajicz?“ ko pjaty praszca. — Nimašch na kraju nalutowarnje a šebi myšlišch, so domach pjenjesh derje sšhowane nješbu, daj je někomu, k kotremuž mašch doměrjenje, so by czi je khował, doniž tał wjele hromadže nimašch, so móžeshch je do mēsta donjesč, ale prošch jeha, so by tebi wo nich někotre rynczki dał, niž, dofelž doměrjenja k njemu nimašch, ale dofelž ničto njewē, hdy móže wumrjecz. Ale hišcže něščto! Hdyž tebi to šlowo: „Lutuj něščto, dha smējšech něščto!“ k lutowanju radži, tola nješmēšch nahrabny bycz, ale dži šrjedžny pucz, k prawizy nahrabnošč a k lēwizy pšhecžinjenje wostajiwšchi.

Lutowacz je khowalobna wēz, ale ju niž na škodu druhich abo na wopacžnym blaču, kaž šuano bohaty bur, kiž sa wotpalenyčch a powodženyčch, sa wudowy a šyroty, sa skutki kšchescžijanškeje lubošcže krosčyfa dacz nochže.

Pšchezo je tajkich było, kiž bēchu mištrjo w lutowanju, wot nich móžeshch tež ty lutowanje nawuknycz. Šenož wohladuj šo!

Katholiske šwēdczenie sa bibliju.

W lēcže 1866 bē šo w Parisu „towařstwo sa pšcheloženje biblije do franžowskeho“ šaložiko. W nim bēchu katholicke a protestantiske šobustawy. W přenim pošedženju katholicke duchowny Bertrand šwēdczenie sa bibliju wotpožoji, kotrež je hōdne, so by tež bjes ewangeliimi snate bylo. „Moji knj-ža“, wōn praji, „to je czišcže wopacžna myšl wēricz, so cžitanje biblije sa wšchēdnyčch ludži wužitne njeje, haj, so je šamo sa někotryčch straschna wēz. K dopokajmu, so temu tał njeje, čžu jenicžy to naspomnicž. Dwazyczi lēt šym skutkował w wulkej wošadže na wšach. Tuta wošada, je šamyčch buraw wobštejaza, bēšche najpobožnišcha w žyčym wokrjēšu, hacž runje w blisťosczi Parisa ležeshche a czi burjo hušto do mēsta pšchithadžowachu. Njeham nětko wšcho pšchepytowacz, sčto je pšchicžina tutyčch dobrnyčch wobštejnosčjom była; ja šo na to wobmješuju, wam prajicz, so bē nimale w kōzdy domje biblija, k kotrež šo kōzdy wjeczor něščto wōtije cžitajche. Duž dyrbimy šo praszecž, hacž to njeje to potajnstwo bylo, pšches kotrež šo wēra tał žiwa w tamnej wošadže šdžerži.“

Horkach je rjenišcho!

Pšched někotrym cžasom bēšche stara pobožna žona žiwa, kotraž dyrbjeshche khoroscže dla we kōžu ležecž. Kšchescžijanška žona, kotraž ju wopytowašche, tu khoru pšchezo wješeku namaka. „Wopytařka mējšche bohata towařschku, kotraž bēšche pšchezo šrudna, hacž runje bēšche wērijaza; duž šebi wona myšleshche, so budže sa nju derje, hdyž tu wješeku khoru šesnaje; teho dla ju juntrōcz šobu wša. Ta khora bydleshche horkach pod tšechu w malej štwicžy. Šako bēšchtej jedyn sšhōd šchōj, ta bohata žona šuknju šbēhajo šawōka: „Kał cžēme a mašane tu je!“ — „Dale horkach budže lēpje“, towařschka wotmolwi. Wonej bēšchtej sšhōd wysche dōšchōj, ale tam tež lēpje njebē. Duž bohata žona šako škoržeshche, ale jejna towařschka praji: „Dale horkach je lēpje.“ Wo tšjoch sšhōdach bēšche hišcže hubjenišcho a šako šo ta jena wobczēžowasche a ta druha wotmolwi: „Dale horkach je lēpje.“ Šlōncžnje do teje štwicžli šastupišchtej. Tam bēšche wšcho cžiste, kčžejaze rōže štejachu pšchi woknje, lubošne ptaczki tam špewachu. A w kōžu ta khora ležeshche k wješekym, šo šmēškotatym woblicžom. Ta bohata žona k nej praji: „To dyrbi wam cžēžko bycz, tu ležecž.“ Wona šo šmējšeshche a wotmolwi: „Horkach je rjenišcho.“ Tał tež je. A hdyž šo nam hubjenje dže, pomyšlmy šebi na to, so je horkach lēpje.

W jenej myšli.

Wēšty Ž. bēšche šwoju šahrodu se šwojej žonu pšcherył a wobdželał. Šena rjadka bēšche hišcže prošdna. Tam wōn šradžu, so by šwojej žonje wješele ščinił, šolotej našy. Na drugi džen šebi tež žona na tu prošdnu rjadku pomyšli a tam bunow nakladže. Kōzdy džen nětko muž a žona na tu rjadku pohladacz džēšchtaj, so byšchtaj pičōj, njewjedžo, so bē kōzdy tam něščto druhe wušył. Žona mējšche šolotej sa njerjad, muž pał buny a šlōncžnje muž šolotwje a žona bunow njemējšeshche. Ta wēz šo kōzdy džen štawa niž jenož juntrōcz, ale tyšaz kōcz, a to

Wyšoki kšerlusch Salomonowy w šerbškich kšerluschach.

8.

Šlaw 1, 7.

Šašopostanjenje.

Wutroba mi pošakuje:

Šlaj šlōncžko šo šaš' wofasuje
A sšhadža k jašnym blyšcženjom.
Šako kral šo šawobroczi,
A widžeshchtaj to mojej woczki,
Wuch napjelnjena k wješekom.
Kaž narda šawonja
Nētk moja šahroda
We wutrobje.
A njewjesta
Nētk je šlowa
Šaš' nowu wēru dostawa.

Moja dušcha w šwjaškach bēšche,
A wšchitkōn trošcht jej šhincž chžyšche;
Ša pntach' a jo njenam'kach.
We šlowje wodacže šym mēša,
Ššo tola nješšym pošbēhnyla,
Haj, wo dnjo šlōncžko njewidžach.
Duž ke mni pšchistupi,
Mi dušchu rošjašni —
A sčto bē to?
Mōj Šesuko,
Ty bēšche to,
Ty mojej' dušche šbōžniko!

Žiwjenje a wobšbojenje,
Haj wšchitku mōž a šamoženje
Ša jenicžy mam we tebi,
Kaž kraj roša pomacžuje
A kōžda kšwētk šawonjuje,
Hdyž šlōncžko na nju pošwēczi:
Tał moja wutroba
W lubošczi šawonja,
Hdyž widži tebe.
Ty jenicžy
Šej šwētko šy,
Hdyž wot njeje šy widžany.

Šofiana nětko špewa
Čzi moja dušcha radoščiwa,
A šanješe špew khowalobny.
Njesamōžu dacz tež wjele,
Dha tola dyrkotajo ščjele
Čzi dušcha šwōj džak džēcžazy.
O dušcha šaspewaj
A ruku šawdawaj
Nawoženjej.
Haj, Kšryšcže, ty
Mi wšchitko šy
A pšche wšchitko mi lubošny!

„Bomhaj Bōh“ je wot nētki niž jenož pola knjesow duchownyčch, ale tež we wšchēch pšchēdawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacz. Na šchtwōrcž lēta płaczi wōn 40 np., jenotliwe cžifla šo po 4 np. pšchedawaju.